

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
A Model Development of the Learning Management for Promoting
The Desirable Characteristics of Students in The Upper Northeastern
Region in The 21st Century

เชาวกุล พรหมใจ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ พัฒนาแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 3) เพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) การพัฒนาแบบโดยการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ และการจัดกลุ่มสนทนาผู้ทรงคุณวุฒิ 2) การตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 3) การยืนยันรูปแบบด้วยการจัดกลุ่มสนทนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ มี 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การวางแผน (Plan :P) ชั้นที่ 2 การฝึกปฏิบัติ (Activity : A) ชั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check : C) ชั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

¹ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล E-mail: Arunmid1@gmail.com

2. ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 100 ทุกองค์ประกอบ

คำสำคัญ รูปแบบการบริหาร การบริหารจัดการเรียนรู้ ศตวรรษที่ 21

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century, 2) to check the possibility of the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century, and 3) to Confirm develop the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century, that the research had 3 steps : 1) the development of model from the study of concepts of theory and related researches, interviewing the data of the Professional as well as the group discussion, 2) checking the possibility of the model by the target group of school directors in the primary educational service area offices in upper northeastern region, 3) confirm by the group discussion, and improving the model and presenting as the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century, as complete research report

The research findings were as follows :

1. The model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century had 5 element : 1) Principle and reason 2) Objective 3) Main idea with 4 steps : step 1 plan (Plan : P), step 2 activity (Activity : A), step 3 Check (Check : C), and step 4 effect (Effect : E) 4) Guidelines for implementing model and 5) Reveal model lead to the success. The model of learning management for promoting the Desirable

characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century was the appropriability in much level.

2. The outcomes of checking the possibility of the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century was the possibility in much level

3. The outcomes of confirmation the possibility of the model of learning management for promoting the Desirable characteristics of Students in The Upper Northeastern Region in The 21st Century, Overall, 100 percent agree on every element.

Keywords : Management's Model, The learning management, The 21st Century

บทนำ

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ซึ่งในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ การเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี พ.ศ.2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวง ศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทย ที่พึงประสงค์ ได้แก่ สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง รู้จักและเข้าใจตนเองเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี มีทักษะทางด้านการคิด ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะการใช้

ภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะทางสังคม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างคนไทยรุ่นใหม่ให้เป็นคนดีของสังคมโลก พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยเน้น “เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก” และมีแนวทางการดำเนินงานคือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานสากล (World - class Standard School) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ในปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อม บริบทรอบตัว เป็นยุคที่ต้องสามารถสร้างเด็กไทยให้ยืนอยู่บนเวทีในประเทศและเวทีโลกได้อย่างมีความสุขและอยู่รอดปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ให้ความเห็นว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 20 มาก เพราะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ลดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการลงแต่ไปเพิ่มการพัฒนาทักษะต่างๆ มากขึ้น ทั้งทางด้านทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะการคิดและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ควรจะมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถทางสารสนเทศ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555) ที่กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 ทักษะสำคัญที่เด็กและเยาวชนควรมี ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C ได้แก่ การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) ความร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี โดยทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ ความรู้พื้นฐานด้านสื่อ และความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างไรก็ตาม การพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเชิงทฤษฎีการบริหาร งานให้เกิดความเข้าใจในวิถีปฏิบัติมากยิ่งขึ้น และส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนให้

จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ได้เหมาะสม พร้อมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ปิยวรรณ เพชรภา, 2551)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555) ได้ระบุในรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 24 ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ รวมถึงการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติจริง จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งจะส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล สอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554) ที่พบว่าเด็กไทยทำข้อสอบที่เป็นการอธิบายความไม่ค่อยได้ สะท้อนให้เห็นปัญหาการเรียนการสอนของไทยที่ส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนเนื้อหาวิชาและการท่องจำ มากกว่าการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ เรียงเรียงและสื่อสารความคิด

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งได้กำหนดกรอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมกับผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถ ในด้านการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อสาร การใช้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยได้นำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ ทั้งหลักการแนวคิดทฤษฎี ส่งเสริมการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีการสืบค้นข้อมูล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองทั้งในห้องเรียนและนอกห้อง เรียนในเป้าหมายของการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วยการบ่มเพาะที่ยั่งยืนพร้อมรับกระแสของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
2. เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3. เพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยการศึกษา สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สังเคราะห์เอกสาร และผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดเป็นกรอบและประเด็นในการยกร่างเป็นรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบโดยกลุ่มสนทนา (Focus Group) และนำข้อมูลที่ได้จากการจัดกลุ่มสนทนา มาแก้ไขปรับปรุงตามให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะและนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังนี้ 1) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3,353 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน 2) สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง 3) สอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติจากกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 4) รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ตอนที่ 3 การยืนยันและปรับปรุงรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนฉบับสมบูรณ์ โดยดำเนินการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อยืนยันความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สรุปผลได้ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan :P) ขั้นที่ 2 การฝึกปฏิบัติ (Activity : A) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check : C) ขั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) 4) แนวทาง การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านแนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านสาระสำคัญของรูปแบบเป็นรายข้อ พบว่า ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ การบริหารจัดการการเรียนรู้ (Activity : A) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ขั้นที่ 3 การ ตรวจสอบ (Check : C) ส่วนขั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย

2. ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยด้านแนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักการและเหตุผล ส่วนด้านวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านสาระสำคัญของรูปแบบเป็นรายข้อ พบว่า ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ การบริหารจัดการการเรียนรู้ (Activity : A) และขั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check : C) ส่วนขั้นที่ 1 การวางแผนการบริหาร (Plan: P) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย

3. ผลการยืนยันความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เห็นด้วยร้อยละ 100 ทุกองค์ประกอบ

อภิปรายผล

การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ มี 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นที่ 2 การฝึกปฏิบัติ (Activity: A) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check:

C) ขั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ และจากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการพัฒนาในรูปแบบนั้นผู้วิจัยมีการดำเนินงานที่มีขั้นตอนครบกระบวนการพัฒนา ซึ่งเริ่มตั้งแต่การศึกษาเอกสาร สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของหน้าที่หลักทางการบริหาร (POLC) ทฤษฎีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management : SBM) ทฤษฎีการบริหารแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management ; RBM) และทฤษฎีเดมมิ่ง (PDCA) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 แนวทางการแก้ปัญหา และขอข่ายการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริม สร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จากนั้นได้นำผลการสังเคราะห์ เอกสารและผลการสัมภาษณ์มากร่างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบโดยการประชุมกลุ่มสนทนาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยทุกขั้นตอนคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ช่วยดูแลให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จากนั้นได้แก้ไขปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมกับการที่จะนำไปใช้กับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ในองค์ประกอบด้านสาระสำคัญของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มี 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan : P) ขั้นที่ 2 การฝึกปฏิบัติ (Activity : A) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check : C) ขั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect : E) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มาสังเคราะห์เพื่อสอดแทรกในการจัดกิจกรรม แต่ละขั้น ทั้ง 4 ขั้น โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของ นักการศึกษา ดังนี้ 1) แนวคิดทฤษฎีของบลูม ที่พัฒนาการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ 2) แนวคิดทฤษฎีของจอห์น ดิวอี้ ในด้านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้แนวคิดนี้จะจัดการสอนแบบโครงการ (Project-based Learning) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนจากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนจากประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ เสาะหาข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล พิจารณาหาข้อสรุป ค้นคว้าหาวิธีการ กระบวนการด้วยตนเองหรือร่วมกันเป็นกลุ่มเน้นให้ผู้เรียนมีอิสระในการศึกษาหาความรู้ตามหลักประชาธิปไตย ให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ได้ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้จากแหล่งต่างๆ มิใช่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้นทำให้ผู้เรียนเกิดนิสัยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยคามมั่นใจ สามารถการเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่กับประสบการณ์เก่า 3) แนวคิด

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นแนวคิดวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีรูปแบบการสอนให้เลือกอย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ

4) แนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนว Constructivism ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมโดยใช้กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Apparatus) ของตนเป็นการเรียนรู้จากภาพรวมไปหาส่วนย่อย เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ซึมซับข้อมูลใหม่หรือประสบการณ์ใหม่กับประสบการณ์เก่า ตลอดจนเป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่สังเคราะห์มาแทรกทั้ง 4 ชั้นในองค์ประกอบสาระสำคัญของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จึงทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

2. ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยด้านแนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านหลักการและเหตุผล ส่วนด้านวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านสาระสำคัญของรูปแบบเป็นรายข้อ พบว่า ชั้นที่ 2 การปฏิบัติการบริหารจัดการการเรียนรู้ (Activity: A) และชั้นที่ 4 ผลสะท้อนกลับ (Effect: E) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ชั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check: C) ส่วนชั้นที่ 1 การวางแผนการบริหาร (Plan: P) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีกระบวนการพัฒนาอย่าง มีระบบ ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ จนได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบและขั้นการปฏิบัติที่ชัดเจน อีกทั้งในการนำรูปแบบไปปฏิบัติได้มีการกำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ในทุกบริบทของสถานศึกษาทั่วไป และเมื่อปฏิบัติตามแนวทางการนำรูปแบบไปใช้จะสามารถส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เช่น ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนักให้กับครูได้รับรู้เห็นความสำคัญการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งในด้านหลักการและเหตุผลที่อธิบายความสำคัญจำเป็นได้ชัดเจน ทำให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในด้านสาระสำคัญของรูปแบบมีขั้นตอนที่ชัดเจน เริ่มจากขั้นวางแผน ที่เน้นให้ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เช่น ประเด็นผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย เป็นประเด็นที่ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด รวมถึงประเด็นที่ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสู่เป้าหมายในการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด และประเด็นผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำโครงการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบสอนน้อยเรียนรู้มาก การจัดการเรียนรู้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ซึ่งประเด็นเหล่านี้บ่งบอกถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งในขั้นการปฏิบัติการบริหารการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารเห็นความชัดเจนในการนำไปบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่นในประเด็นผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การมีส่วนร่วม กับชุมชน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติมองว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประเด็นผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมกระตุ้นจูงใจให้ครูปรับกระบวนการเรียนเปลี่ยนกระบวนการสอน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ตรงกับความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่อยู่ในยุคของสื่อเทคโนโลยี นักเรียนจะเกิดการพัฒนาพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งรูปแบบยังมีขั้นการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของตนเองและมอบหมายให้คณะกรรมการรับผิดชอบติดตามผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ปฏิบัติการ ตลอดจนเป็นขั้นที่ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศติดตามให้ครูและบุคลากรนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน จากการที่รูปแบบมีองค์ประกอบและขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน จึงทำให้การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ผลการยืนยันความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 100 ทุกองค์ประกอบ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพัฒนารูปแบบนั้นมีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งทฤษฎีการบริหารการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำผลการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์มาเป็นแนวคิดในการพัฒนาร่างรูปแบบ จากนั้นมีการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมโดยจัดประชุมกลุ่มสนทนา โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ตลอดจนได้ผ่านการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้โดยตรง อีกทั้งทุกขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบและความเห็นชอบและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน จึงได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ จึงทำให้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้รับการยืนยันความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติของรูปแบบ ร้อยละ 100 ทุกองค์ประกอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้บริหารควรประชุมชี้แจง เพื่อให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจในบทบาทการทำงานและการดำเนินงาน

1.2 รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สามารถที่จะประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านอื่นๆ ได้

1.3 รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สามารถที่จะพัฒนาสู่การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สามารถนำหลักการ แนวคิด สาระสำคัญของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้นได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนไปใช้ในสภาพจริงที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2.3 ควรศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุริยวิทยาสาส์น.
- ปิยวรรณ เพชรภา. (2551). **การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). **การวัดประเมินผลเพื่อคุณภาพการเรียนรู้ และตัวอย่างข้อสอบจากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)**. กรุงเทพฯ: เซเว่นพรินติ้งกรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **เป้าหมายยุทธศาสตร์และตัวบ่งชี้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 – 2561)**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://202.143.147.116> (29 มกราคม 2559)
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.2554 (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ.2554)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.